

Інформація Мінсоцполітики щодо інтеграції осіб, які потребують додаткового захисту, в українське суспільство

Реформування системи надання соціальних послуг – пріоритетний напрям діяльності Мінсоцполітики.

У 2012-2013 роках у зв'язку прийняттям змін до Закону України „Про соціальні послуги”, схваленням Урядом відповідної Стратегії реформування системи надання соціальних послуг та Плану заходів з її реалізації активізовано роботу з реформування системи надання соціальних послуг.

Мета реформи – покращення якості та ефективності соціальних послуг.

Напрями реформи:

- розвиток ринку соціальних послуг;
- модернізація діючої інфраструктури

Шляхи реформи:

- впровадження сучасних підходів до управління та адміністрування послуг;
- запровадження раннього виявлення та превентивних заходів;
- впровадження стандартизації та оцінки якості послуг;
- диверсифікація надавачів соціальних послуг через впровадження соціального замовлення;
- перехід на фінансування послуги, а не закладу.

У Коаліційній Угоді, Плані заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку “Україна-2020”, Плані заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони передбачено здійснення низки заходів у напрямі реформування системи надання соціальних послуг, зокрема в частині стандартизації соціальних послуг, розвитку мережі неприбуткових установ та залучення недержавних організацій до надання соціальних послуг, перехід на фінансування соціальних послуг.

В рамках реформування визначено організаційну модель надання соціальних послуг на місцевому рівні - щорічне визначення потреб населення громади у послугах; встановлення переліку пріоритетних послуг та планування їх надання з урахуванням необхідних видатків на всіх рівнях бюджету; надання соціальних послуг, у тому числі проведення соціального замовлення соціальних послуг у недержавних організацій; моніторинг, контроль та оцінка якості.

Загалом для впровадження реформи соціальних послуг протягом 2012-2015 років прийнято 40 нормативно-правових актів, якими зокрема затверджено базовий перелік соціальних послуг, критерії діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, порядок надання соціальних послуг із встановленням диференційованої плати, порядок здійснення соціального замовлення та методичку оцінки конкурсних пропозицій, методичні рекомендації з проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг, інформування населення, визначення вартості соціальних послуг.

Затверджено 13 державних стандартів соціальних послуг (денного догляду, надання притулку бездомним особам, надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми, соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб, догляду вдома, підтриманого проживання бездомних осіб, соціальної адаптації, соціальної профілактики, консультування, представництва інтересів, паліативного/хоспісного догляду).

Погоджується центральними органами виконавчої влади 1 проект стаціонарного догляду громадян похилого віку, інвалідів.

2 проекти проходять апробацію на базі діючих установ та закладів (кризового та екстреного втручання, посередництва (медіації)).

Для запровадження системної роботи з надання соціальних послуг та з метою усунення законодавчих та технологічних проблем, розроблено нову редакцію Закону України „Про соціальні послуги”, який подано до Верховної Ради України (реєстр. № 3143 від 18.09.2015).

Проектом Закону України „Про соціальні послуги” передбачається:

- внести зміни до 8 законів України („Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”, „Про місцеве самоврядування в Україні”, „Про місцеві державні адміністрації”, „Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим”, „Про органи самоорганізації населення”, „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”, „Про реабілітацію інвалідів в Україні”).

Прийняття законопроекту дасть можливість забезпечити:

- доступність послуг та прозорість процесу надання соціальних послуг, захист прав отримувачів (запровадження звернення за послугами в електронному форматі; встановлення чітких термінів розгляду звернень за послугами; створення реєстру (відкритого) надавачів соціальних послуг будь-якої форми власності, які відповідають встановленим вимогам; надання послуг на підставі договорів; аналіз досвіду надання соціальних послуг та його оприлюднення; запровадження послуги екстреного втручання без додаткових документів, укладання договорів та ін.; забезпечення мінімального базового комплексу послуг на рівні громади);

- адресність соціальних послуг (встановлення нових підходів до оплати соціальних послуг – виходячи від доходу громадянина, а не наявності у нього родичів (сьогодні безоплатно отримують одинокі громадяни похилого віку, інваліди); запровадження чіткого переліку безоплатних соціальних послуг (інформування, консультування, надання притулку, представництво інтересів, екстрені (кризові), сурдопереклад, тифлосурдопереклад, натуральна допомога); встановлення чітких та вичерпних підстав для визначення складних життєвих обставин; можливість створення єдиного центру надання соціальних послуг для різних категорій населення);

- сприяння створенню ринку соціальних послуг, підтримка недержавних організацій (компенсація вартості послуг недержавним надавачам а рамках соціального замовлення; залучення органів самоорганізації населення до

надання соціальних послуг; закупівля соціальних послуг за загальними процедурами);

- удосконалення управління системою в умовах децентралізації та оптимізація видатків (розподілення повноважень центрального органу виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, місцевих органів виконавчої влади; запровадження етапів управління системою - визначення потреб населення послугах та пріоритетів, розробка та виконання регіональних програм з урахуванням пріоритетів, організація, фінансування та надання соціальних послуг, моніторинг, контроль та оцінка якості; запровадження послуг з попередження складних життєвих обставин та раннього втручання);

- єдині підходи в організації роботи системи для різних цільових груп отримувачів (громадяни похилого віку, інваліди, сім'ї з дітьми);

- децентралізацію сфери соціальних послуг, що сприятиме реформуванню місцевого самоврядування, визначення зокрема повноважень органів місцевого самоврядування. Пропонується внесення змін до статті 34 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” в частині визначення власними повноваженнями надання соціальних послуг.

Законопроект також визначено гарантії працівникам, які надають соціальні послуги (право на належні умови професійної діяльності, у тому числі супервізію; профілактичний медичний огляд і диспансерний нагляд за рахунок роботодавця; підвищення кваліфікації у встановленому порядку за рахунок роботодавця; забезпечення спеціальним одягом, взуттям та інвентарем, проїзними квитками або виплату грошової компенсації за їх придбання, велосипедами за рахунок роботодавця; створення безпечних умов праці).